

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO RŪMAI

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai

2026-09-14 Nr. 1.05-0319

DĖL NACIONALINIO GAMTOS ATKŪRIMO PLANO MIŠKŲ DALIES PRIEMONIŲ

Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai (toliau – Rūmai), susipažinę su Aplinkos ministerijos viešam svarstymui pateiktu Nacionalinio gamtos atkūrimo plano miškų dalies priemonių projektu (toliau – Projektas), pagal kompetenciją teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1) Rūmų vertinimu, Projekte nurodytos priemonės turi būti formuojamos griežtai laikantis 2024 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1991 dėl gamtos atkūrimo (toliau – Reglamentas) nustatytų tikslų ir neperkeliant į Projektą papildomų nacionalinių įpareigojimų, kurių būtinumas nėra tinkamai pagrįstas. Reglamento 12 straipsnio 3 dalyje nustatyta pareiga didinti miškų ekosistemų biologinę įvairovę ir nacionaliniu lygmeniu pasiekti bent šešių iš septynių miškų ekosistemų rodiklių didėjimo tendenciją. Taigi, Reglamentas pirmiausia nustato siektiną rezultatą ir jo rodiklius, o ne konkrečius vienodus miškininkavimo normatyvus kiekvienam miško plotui. Atsižvelgiant į tai, tikslinga prie kiekvienos Projekte nurodytos priemonės turi būti aiškiai nurodyta, ar ji būtina Reglamento reikalavimams įgyvendinti, ar tai yra nacionalinis pasirinkimas. Ribojimai turi būti moksliskai pagrįsti, būtini ir proporcingi, įvertinus alternatyvas bei poveikį savininkams;

2) Konkrečių kiekybinių įpareigojimų nustatymas Projekte, neįvertinus jų socialinio ir ekonominio poveikio, finansavimo poreikio ir poveikio privačių miškų savininkų teisėms bei teisėtiems interesams, nėra pakankamai pagrįstas. Siūlome Projekte aiškiai apibrėžti/numatyti tokių priemonių finansavimo ir kompensavimo mechanizmus, kadangi bendro pobūdžio galimų finansavimo šaltinių nurodymas savaime nelaikytinas pakankamu jų finansinio įgyvendinamumo pagrindu;

3) Siūlome Projekte prioritetą teikti savanoriškomis, ekonomiškai pagrįstoms priemonėms ir paskatoms, o privalomus ribojimus privačioje žemėje numatyti tik tada, kai įrodytas jų būtinumas konkrečiam Reglamento tikslui pasiekti, nėra mažiau ribojančių alternatyvų ir užtikrintas tinkamas dėl tokių ribojimų patiriamų nuostolių kompensavimas;

4) Projekte nustatyti konkretūs kiekybiniai ir teritoriniai įpareigojimai, įskaitant LT_GAR_12_005 numatytus 25 ir 12 medžių su mikrobeuvinėmis hektare rodiklius. Atkreiptinas dėmesys, kad Reglamentas tokių normatyvų nenustato, o Projekte ir lydinčiuose dokumentuose nėra duomenų, pagrindžiančių jų būtinybę ir proporcingumą bei poveikį nuosavybės teisėms. Siūlome atsisakyti nepagrįstų normatyvų arba juos nustatyti tik atlikus išsamų mokslinį, socialinį-ekonominį ir alternatyvų vertinimą bei įrodžius jų būtinybę ir proporcingumą siekiamam tikslui;

Chamber of Agriculture of the Republic of Lithuania

Asociacija
Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 135199748
K. Donelaičio g. 2, LT-44213 Kaunas, Lietuva, Lithuania

Tel. (8 37) 400 351
Phone +370 37 400 351
Faks. (8 37) 400 350
Fax +370 37 400 350
El. paštas zur@zur.lt

<http://www.zur.lt>
PVM mokėtojo kodas LT351997412
Atsiskait. sąskaita Nr. LT717300010002241806
AB Swedbank bankas, banko kodas 73000

5) Siūlome Projekte nustatyti, kad hidrologinio režimo atkūrimo priemonės, darančios poveikį privačiai žemei ar gretimiesiems sklypams, negali būti nustatomos ir įgyvendinamos neatlikus individualaus hidrologinio, ekonominio ir turinio poveikio vertinimo.

Apibendrinant, Rūmai pažymi, kad Projekte įtvirtintos miškų ekosistemoms skirtos priemonės turi būti formuojamos laikantis Reglamento nustatytų tikslų ir reikalavimų ir tokių priemonių apimtis bei taikymo mastas turi būti pagrįsti objektyviais duomenimis, jų būtinumu ir proporcingumu, kartu įvertinant socialinį ir ekonominį poveikį, finansavimo poreikį bei poveikį žemės ir miško savininkų teisėms bei teisėtiems interesams.

Pagarbiai

Direktorius

Sigitas Dimaitis